

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คีลชาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรนิเทศศาสตร์ของวิทยาลัย
และมหาวิทยาลัยในภาคเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาจากประชากร และกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย

1. ผู้บริหารของวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารหลักสูตรนิเทศศาสตร์ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงดังนี้

1.1 คณบดีคณะนิเทศศาสตร์	จำนวน	1 คน
1.2 หัวหน้าภาควิชา	จำนวน	4 คน
1.3 ตัวแทนกรรมการฝ่ายวิชาการคณะ	จำนวน	1 คน
รวม		6 คน

2. อาจารย์ผู้สอนรายวิชาในหลักสูตรนิเทศศาสตร์ จำนวน 43 คน

โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling)

2.1 อาจารย์กลุ่มสถาบันราชภัฏ	จำนวน	19 คน
2.2 อาจารย์กลุ่มทบวงมหาวิทยาลัย	จำนวน	24 คน

การสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1.1 แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง 1 ชุด (ดังรายละเอียด ผนวก ก.) เพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรของแต่ละสถาบัน เกี่ยวกับนโยบายการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและหลักการในการบริหารงานหลักสูตร ได้แก่ ชั้นเตรียมการ ชั้นดำเนินการ และชั้นการประเมินผลการเรียนการสอน

1.2. แบบสอบถาม 1 ชุด เพื่อให้สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับนโยบายของการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรในภาระงานของผู้สอน และกระบวนการบริหาร เช่นการวางแผน การใช้หลักสูตร การดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร และขั้นตอนการประเมินการเรียนการสอน โดยใช้แบบสอบถามเช่น แบบมาตราประมาณค่า (likert scale) และแบบปลายเปิด (open-ended question)

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 แบบสอบถาม

- (1) ศึกษาสภาพปัญหาและหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนจากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ
- (2) สรุปรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม
- (3) สร้างแบบสอบถาม
- (4) เสนอขอคำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้คำแนะนำและแก้ไขข้อคำถามให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 แบบสัมภาษณ์

- (1) ศึกษาเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร
- (2) สร้างแบบสัมภาษณ์
- (3) เสนอขอคำแนะนำและปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสถาบันวิจัย และพัฒนามหาวิทยาลัยพายัพ ถึงผู้บริหารของแต่ละสถาบัน คณะบดี หัวหน้าภาควิชา
2. แจกแบบสอบถามไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม - 15 กันยายน 2540 จัดเป็นร้อยละ สอบถามไป 60 ชุด ได้รับกลับคือมา 43 ชุด

3. การจัดสัมมนากลุ่มย่อยจากผู้บริหารหลักสูตรนิเทศศาสตร์เพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะและแนวโน้มในการสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการของแต่ละสถาบันในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรนิเทศศาสตร์

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน

กลุ่ม	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่รับคืน	ร้อยละ
1. คณาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร นิเทศศาสตร์	10	6	60
1.1 ภาควิชาสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	10	8	80
1.2 ภาควิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ	10	10	100
1.3 ภาควิชาประชาสัมพันธ์และ โฆษณา คณะนิเทศศาสตร์ วิทยาลัยโยนก	10	5	50.00
1.4 โปรแกรมการสื่อสาร และ การประชาสัมพันธ์ สถาบัน ราชภัฏ ลำปาง	10	10	100.00
1.5 โปรแกรมการสื่อสาร สถาบัน ราชภัฏ เชียงใหม่	10	4	40
1.6 โปรแกรมการสื่อสารและการ ประชาสัมพันธ์สถาบันราชภัฏ ลำปาง	6	6	100.00
2. คณะผู้บริหาร 6 สถาบัน			

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ได้ใช้การบรรยายเชิงวิเคราะห์ และการวิเคราะห์ทางสถิติโดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเฉลี่ยรวม (\bar{X}) เปรียบเทียบความแตกต่างของสองกลุ่ม คือ กลุ่มจากสถาบันราชภัฏ และกลุ่มจากทบวงมหาวิทยาลัย โดยนำค่าเฉลี่ยมาหาค่าความแตกต่างใช้ค่า t

1. วิเคราะห์ความแตกต่างในคำตอบระหว่างผู้ตอบจาก 2 กลุ่ม โดยใช้แบบมาตราประมาณค่า (เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5, เห็นด้วย = 4, ไม่แน่ใจ = 3, ไม่เห็นด้วย = 2, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1) เป็นค่า r ดังนั้นมีค่า x เท่ากับ 24

2. หาค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มจะใช้

2.1 ผลรวมของค่า x 19 หรือ 24 แล้วหารด้วย 19 หรือ 24

2.2 ค่า x แต่ละตัวคูณด้วยความถี่ (f) ของแต่ละตัว เช่น fx และรวมค่า ($\sum fx$) และหารด้วยผลรวมความถี่ ($\sum f$) ในแต่ละกลุ่มค่าเฉลี่ยที่หาโดย 2.1 หรือ 2.2 เท่ากัน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้ค่า t ทำในกรณีที่ประชากร 2 กลุ่มมีความแปรปรวน (variance) เท่ากันหรือเหมือนกัน แต่มีจำนวนตัวอย่างในแต่ละประชากร (จำนวนผู้ตอบคำถามในแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน ซึ่งจะมีสูตรจำนวนเท่ากัน)

$$t = \frac{X_1 - X_2}{\sqrt{S^2 w \left(\frac{n_1 - n_2}{n_1 n_2} \right)}}$$

โดยที่ X_1 = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มราชภัฏ

X_2 = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทบวงฯ

$S^2 w$ = weight averaged variance

$$= (n_1 - 1) s_1^2 + (n_2 - 1) s_2^2$$

$$(n_1 - 1) + (n_2 - 1)$$

S_1^2 = variance ของกลุ่มราชภัฏ

S_2^2 = variance ของกลุ่มทบวงฯ

n_1 = 19

n_2 = 24

4. เอาค่า t ที่คำนวณได้ ไปเปรียบเทียบกับค่า t ในตารางสถิติที่ degree of freedom $(n_1-1) + (n_2-1)$ หรือ d.f. 41

ซึ่งที่ความเชื่อมั่น 95% มีค่า 2.021

ที่ความเชื่อมั่น 99% มีค่า 2.704

ถ้าค่า t ที่คำนวณได้น้อยกว่าค่า t ในตารางก็ถือว่าเป็น non significant (n.s) หรือค่าเฉลี่ยจากสองกลุ่มที่เปรียบเทียบกันไม่มีความแตกต่างจากสถิติ

ถ้าค่า t ที่คำนวณได้มากกว่า 2.021 ก็ถือว่าเป็น significant (*) คือ ค่าเฉลี่ยจาก 2 กลุ่มที่เปรียบเทียบกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ถ้าค่า t ที่คำนวณได้มากกว่า 2.704 ก็ถือว่าเป็น highly significant (**)
คือค่าเฉลี่ยจาก 2 กลุ่มที่เปรียบเทียบกันแตกต่างกันอย่างยิ่งในทางสถิติ

5. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการบรรยายเชิงวิเคราะห์